

Noodslachting

Sytze Bottema

Als we op pad zijn, grote weg Friesland, naar een eisikersfreon om koffie te drinken, zet mijn vrouw het radiotoestelletje in de auto aan om de tijd te doden. De minister van economische zaken is aan het woord en we luisteren met belangstelling. Vóór Drachten zit een grutto op een paaltje in het hooiland en de minister zegt: 'Als Nederland mee wil blijven doen dan zal onze samenleving sterk gemoderniseerd moeten worden.' Dat spreekt mij eigenlijk wel aan. Ik denk bij modernisering mogelijk aan andere dingen dan u of zelfs dan de minister, maar ik heb het nare gevoel dat ik na vijftig jaar met mes en vork te hebben gegeten zoek naar een alternatief. Ik kan dat alternatief overigens niet zelf bedenken en daarom luister ik naar de minister. De bewindsman onderbouwt zijn idee op een kloeke manier en zijn nieuwe aanpak wordt uiteindelijk onderstreept door de uitspraak: 'Dat klinkt wel heel eenvoudig, maar ik denk dat het gemakkelijker is.'

Gesterkt door deze impulsen begin ik de dagen daarop de modernisering te prediken, maar het valt me tegen hoe conservatief mijn omgeving is. Ik erger me eraan dat het wicht achter de balie van Schiphol totaal niet begrijpt wat ik met een enkeltje Eelde bedoel, terwijl ik wel zonder problemen een ticket naar Syracuse krijg. O, u bedoelt Airport Groningen. Dat ligt in Drenthe opper ik nog misnoegd. Als ik echter in mijn moderniseringslust de stadsprovincie Groningen voorstel aan vrienden en kennissen blijkt de aanhang miniem te zijn.

Zijn alleen de ondernemende middenstand en het grootkapitaal geïnteresseerd in verregaande modernisering? 's Avonds in een vrij bruin café vraag ik het de worstkoning Rinze H. die een verversinkje zit te

gebruiken. Een snelle vernieuwing van de produktielijnen, verbeterde reclame en doorgelichte verkoopmethoden, het moet mogelijk zijn en grotere winst opleveren. Rinze's reactie is teleurstellend. 'Vroeger', zegt hij, 'vroeger was dit een mooie branche. Gjalt en ik kochten noodslachtingen en wrak vee op. En wij maar worst vullen. Er was soms vlees bij waar zelfs wij voor terugdeinsden. Gjalt bracht dan een worst naar de oude weduwe Pieters die achter in het veen woonde. Als er de volgende dag nog rook uit haar schoorsteen kwam, gooiden we de partij op de markt. Ja, dat waren mooie tijden. Nu verkoop ik het produkt bij de kilometer uit geheel eigentijdse schone bedrijven. De darmen hebben we vervangen door geëxtrudeerde collagenen uit de leerindustrie en de smaak komt uit een combinatie van synthetische smaakstoffen. We moeten alleen nog een eigentijdse vervanger voor het vlees zien te vinden'. 'Maar de rook is er toch nog wel', tracht ik hem op te beuren. 'Ga weg man, rookaroma uit gepolyseerd hout, een extract waar ze in de oorlog de bussen op lieten rijden', smaalt hij. 'Ik smacht naar een stukje illegale bout.'

'Dit klinkt wel heel eenvoudig, maar ik denk dat het gemakkelijker is.' Dat hebben de Drentse Staten gedacht toen ze in de kadernota 1996 een uitspraak deden over Noorderbreedte, de National Geographic van het Noorden: 'Wij zijn van mening dat de kwaliteit dusdanig is dat van ondersteuning door de provincie kan worden afgezien.' Ik heb een exemplaar van het blad naar het Provinciehuis gebracht en er kwam de volgende dag geen rook uit de schoorsteen. Ik wist niet dat de kwaliteit dusdanig was. Nb